

NAŠE HLASY

INDEPENDENT CZECHOSLOVAK WEEKLY—NEZÁVISLÝ ČESKOSLOVENSKÝ TÝDENÍK

Saturday November 9, 1963.

Ottawa, and for payment of postage in cash. Authorized as second class mail by the Post Office Department. No. 43. (341). Vol. IX.

LUBOR J. ZINK
NA TELEVISI

The well-known journalist of Czechoslovak origin, Lubor J. Zink, appeared last week on Pierre Berton show together with Douglas Fisher, M.P. Both Zink and Fisher are columnists for the Toronto Telegram.

The topic of the program was the abuse of the Parliament, petty partisanship and parochialism of our politicians. The views expressed by both Mr. Zink and Mr. Berton are shared by many Canadians.

NEVĚŘÍ V ZÁNİK KAPITALISMU?

Eugen Loeb, nedávno rehabilitovaný pražským režimem, se vysmívá v posledních číslech Kulturního života naivním dogmatickým úvahám o krizi kapitalistických ekonomik a o "nevyhnutelném zániku Evropského hospodářského společenství".

Loeb píše, že místo zániku EHS se dnes "střetneme na mezinárodních trzích ne s jednou, ale s dvěma Amerikami".

CAOINETTE

PROTI SEPARATISMU?

V ŘEČI V TORONTĚ CAOINETTE SE VYSLOVIL PRO ZMĚNU ÚSTAVY

Divoký vůdce francouzské skupiny Social Credit, jehož obdivné výroky o nacistických předcích vzbudily vlnu odporu, mluvil nedávno v Torontě k studentům práv.

V řeči prohlásil, že kanadská federace je v nebezpečí a musí být změněna, má-li Kanada přežít. Opakoval stížnosti Quebecu zvláště pokud jde o používání francouzštiny v anglosaské části Kanady a odsoudil diskriminaci. Zajímavé bylo jeho přiznání, že Quebec je hospodářsky 25 let za druhými provinciemi, ale že zodpovědnost za tuto hospodářskou zaostalost musí být přičtena Quebecké vládě a nikoliv Ontariu.

Caouette dále řekl, že si nedovede představit Quebec bez Kanady a Kanadu bez Quebecu a žádal změnu ústavy, jež by vyjádřila vzájemný respekt a porozumění.

Potlesk vyvolala jeho poznámka: "Jsme všichni Kanadane. Já nejsem ani Hitler ani Mussolini. Jsem prostě Kanadan".

OSLAVY 28. ŘÍJNA V TORONTĚ

Československé Národní Sdružení v Torontě spolu se všemi demokratickými spolky uspořádalo v neděli 27. října za četné účasti naší čes. veřejnosti a kanadských hostů vzpomínkovou oslavu čes. národního svátku, která se konala v sokolovně na Dupont St. Pořad bohatého programu řídil předseda torontské odbočky sdružení Dr. Karel Jeřábek. V umělecké části zazpívala paní B. Stalmachová za klavírního doprovodu paní R. Morawetzové skladby B. Smetany a A. Dvořáka. Dvě básně Milo Zlámalá zarecitovala jeho manželka pí. J. Zlámalová. Slavnostní projev k 28. říjnu pronesl br. A. Čekota v anglické řeči. Vzhledem k závažnosti této řeči přišel k ní výtahy v příštím čísle Našich Hlasů. Novinkou letošní oslavy byla druhá část večera v české a slovenské řeči v podobě diskuse o smyslu našeho národního svátku a některých současných událostí v naší staré vlasti. Diskuse se zúčastnili paní Steinská a panové Meisel, Šikura, Chvostek a Waldau. Její závěr vyzněl v tom smyslu, že pořádání oslav 28. října v cizině je zvláště důležité, jsou-li tyto v dnešním Československu násilně potlačeny. O problému destalinizace v naší vlasti bylo shodně řečeno, že nemá smyslu, zastavuje-li se jen na poloviční cestě a odčítuje-li jen ta bezprávi, jež byla spáchána na spolukomunistech. Na celém večeru byla zvláště potěšitelná účast našich slovenských bratrů jak v programu tak mezi návštěvníky.

POOTEVŘELI ŽELEZNOU OPONU

Počátkem října oznámil čs. velvyslanec ve Vídni na tiskové konferenci, že se rakouským občanům budou nyní bez obtíží vydávat turistická víza pro week-endové návštěvy do Bratislavy. Každé vízum stojí 20 šilinků (asi 80 centů) a vydává se zásadně jen prostřednictvím Čedoku, který na tom rovněž pěkně vydělává.

Od té doby každý týden tři až čtyři tisíce Rakušanů, kteří mají v Československu své příbuzné a známé, jezdí do Bratislavy. Osoby, které bydlí v místech pobý, které bydlí v místech poblíž Bratislavy, mohou dostat vízum přímo na hranicích, ovšem

za zvýšenou cenu — padesát šilinků, t. j. asi dva dolary.

Rakouský šilink není sice tvrdá valuta, po které komunisté nejvíce touží, ale z nouze čert mouchy lapá. Proto pražští potentáti jsou spokojeni i se šilinky.

Tento krok není prý konečný, tvrdí komunisté. Uvažuje se o tom, aby se vízum poskytovalo i osobám s pasem jiným než rakouským a stejně "uvolnění" se má zařídit i u jiných pohraničních přechodech. Ovšem, československé občany pouštějí komunisté do ciziny stejně jako dříve jen po důkladné periustraci.

ah.

NÁVRAT? DO STÍNU

Redakce "Našich hlasů", Toronto. Vážení pánové!

Žádali jste mě abych se vyjádřila, co soudím o článku Jindřicha Středy "Směna větrů", uveřejněném ve Vašem listě dne 5. října t.r., abych odpověděla na otázku, kterou tam klade: "Co nám dá znamení že je exilu konec?" Autor sám si na tuto otázku odpovídá podle svého názoru zcela správně a dostatečně: "Jen, když bude mít Československo svobodu vyznání, nezávislé soudnictví, národní hospodářství opravdu národní a ne poplatné. Všecko je v tomto 'jestli'! Zatím se ještě nic podobného neděje".

O t. zv. "destalinizaci" bylo již psáno a v rámci krátkého úvodu k němu je těžko říci něco nového. Snad bude zajímavé citovat báseň uveřejněnou v pražských Literárních novinách č. 38 ze dne 21. září t. r. Básník Miroslav Holub se zamýšlí nad vypadlým mlčením zoubkem svého synáčka a používá této příležitosti, aby vyslovil radu otce synovi. Je to říkání velmi skeptické; mluví o psacích strojích, které nostlivým klapotem rozmnožují kádrové životopisy, o

ČERVENÉ SKÁLY?

papírových tygřích řvoucích o polednách, o nutnosti mít v zásobě naftalin a hypermangan. Konečně říká:

"projdeme parkem a ve stínu červené skály (pojd' v stín této červené skály) budeme se učit přemýšlet jen tak poněkud, jako když roste mech jako když sáknou necky, anebo půjdeme pět minut za městem menší a ještě menší na srdce si dáme pacemaker zařízení na úsporný rytmus aby se vlk nažral a koza zůstala celá, budeme trochu přísahat a trochu lhát, jen tak z nedostatků nelhani, chlapeč junáci, sůl země s nejasnou nadějí, že přece jenom jednou zatracené posoleno bude, Hamlete."

Má ještě někdo zájem debatovat o možnostech návratu? S přátelským pozdravem Vaše Inka Smutná.

NEUKVAPOVAT SE V POSUZOVÁNÍ KOOPERACE

Arno Hais

Na případě arcibiskupa Berana a ostatních biskupů římskokatolické církve v Československu možno přímo hmatatelně pozorovat rozdíl mezi západním pojetím tzv. kooperace dvou společenských systémů — demokratického s komunistickým a naopak — a pojetím komunistickým.

Západní tisk, informován z Vatikánu, nadšeně se rozepsal, stručnými titulky na prvních stránkách, o propuštění arcibiskupa Berana a ostatních československých biskupů a hned dlel z toho dalekosáhlé závěry: poměry v Československu od té doby, co zmizel Široký, se mění k lepšímu, nastává uvolnění ve všech směrech, můžeme se s velkým nadějem dívat do budoucna!

Čekali jsme, co o celé věci přinese pražský tisk. A dočkali jsme se. Za tři dny po zprávě z Vatikánu přineslo Rudé právo v neděli 6. října t.r. tuto zprávu pod titulem "Rozhodnutí prezidenta republiky":

"Prezident republiky Antonín Novotný svým rozhodnutím ze dne 4. října 1963 cestou milosti prominul zbytek trestu odnětí svobody biskupům římskokatolické církve Janu Vojtaššákovu, Stanislavu Zelovi a Ladislavu Hladovi.

Zároveň byli v těchto dnech uvolněni na svobodu dr. Josef Beran, bývalý arcibiskup pražský a dr. Karel Soupy, biskup z Brna."

Tím byla pro Antonína Novotného

něho a jeho novou kliku celá věc vyřízena. Čtrnáct let věznění československého primasa, při kterém mu bylo dovoleno číst jen Rudé právo (což nutno považovat za mimořádné zstavení trestu — jak potvrdí každý, kdo tento časopis z povinnosti musí číst) vyřídil pan prezident Novotný pouhými čtyřmi řádky. Nepovažuje přitom za nutné připojit sebestenší vysvětlení proč r. 1949 komunisté arcibiskupa Berana zatklí a jaké důvody je vedou k tomu, že ho dnes po tolika letech věznění propouští.

Kdo chce v tom vidět, že se poměry v Československu mění k lepšímu? Lidsky se těšíme z toho, že arcibiskup Beran se zbavil komunistického dozoru a čtení Rudého práva a má nyní možnost žít jako volný občan mezi normálními lidmi — ale nápravu spáchaných křivd v tom nevidíme. Dokud pražský režim v zemi, kde z 13 milionů obyvatel je přes 11 a půl milionů katolíků, nedovolí, aby se vrátil na arcibiskupský stolec a ostatní biskupové do svých diecézí — dotud se musí český a slovenský lid se sklopit dívat na podobné "akty", vypočítané na důvěřivé zahraniční kruhy, jež však domácí poměry nikterak neuvolňují a občanům větší svobody nepřinášejí. A tato nedůvěra k režimu je oprávněná.

ZMĚNA VLÁDY VE VIETNAMU

Minulou sobotu převzala armáda vládu nad Jižním Vietnamem. Bývalý prezident Ngo Dinh Diem a jeho bratr Ngo Dinh Nhu byli zastřeleni.

Již od roku 1812 se hrávalo česky v německém zemském divadle Stavovském v Praze. V neděli a ve svátek odpoledne, v r. 1842 byla zřízena při Stavovském divadle samostatná česká scéna v Růžové ulici, kde působili nějaký čas jako režiséři Jozef Kajetán Týl a Jozef Jiří Kolár. Současně vznikaly na venkově různé ochotnické jednotky a v letech čtyřicátých i kočující divadelní společnosti, mezi nimiž byla později i Tylava.

Vývoj českého divadla byl úzce spjat s vyjádřením snah národně politických v býv. Rakousku-Uhersku. V r. 1861 žádali čeští poslanci ve Vídni bezúspěšně o uznání národní samosprávy. V roce 1868 položeni základního kamene k Národnímu divadlu v Praze stalo se okázalou manifestací národní myšlenky v době, kdy zavedení dualismu ponechalo úplně osud Slovenska Maďarům a osud zemí českých Rakousku.

V roce 1862 otevřeno bylo na Františkově nábřeží v Praze t. zv. Prozatímní divadlo, kde zahajovacím představením byl Hálek "Král Vukašín", hra ze srbských dějin 14. století. Tam hrálo se česky až do r. 1883.

15. června 1881 bylo sice mezi tím otevřeno Národní divadlo Smetanovou "Libuší", ale toto divadlo 12. srpna téhož roku vyhořelo. Rekordní národní sbírka provedená ve velmi krátkém čase umožnila znovupostavení a dne 18. listopadu 1883 — před 80 lety — začalo se hrát v nádherné nové budově. Toto divadlo, "zlatá kaplička nad Vltavou", bylo od té doby často středem národních manifestací, ať už slavnostních a mohutných, či tichých, kdy v době okupace jen molitnou návštěvou projevovalo se mínění národa.

"Chrám znovuzrození" je nazev knihy (1918) Frant. Zákovec, profesora dějin umění na bratislavské univerzitě, kde krásně a nadšeně píše o budovatelské a budově Národního divadla.

Na scéně Národního divadla vystupovali nej přednější naši umělci. Jen například vzpomínáme jménem Marie Laudové-Hořkové, Josefa Šmahy, Jakuba Vojty Slukova. A když zvolna do romantismu razí si cestu hry realismu, setkáváme se se jmény Eduard Vojan, představitel heroických postav, Ilana Kvapilová, nezapomenutelná představitelka postav Ibsenových a slavný traged Václav Vydra. Nesmíme zapomenout Marii Hübnerovou, Isu Gregorovou a mnoho jiných. Bylo vždy významným pro vynikající herce z jiných divadel, když hostovali na Národním divadle.

Prvním dramaturgem Národního divadla byl Ladislav Sroupežnický z jehož divadelních her jsou Paní minemistrová Naši furianti, Václav Hrobčický z Hrobčic, Na Valdštejnské šachtě a jiné. Téměř po 20 let vtiskoval ráz své osobnosti Národnímu divadlu (1900 — 1918) dramaturg a později šéf činohry Jaroslav Kvapil. Jeho "Princezna Pampeliška" byla nedávno úspěšně provedena v Torontě. Skvělé libreto Dvořákovy opery "Rusalka" je rovněž dílem Kvapilovým. Za jeho působení vzniká již řada jiných stálých uměleckých divadel, jako Městské divadlo na Vinohradech, Intimní na Smíchově, Uranie v Praze VII., dále divadla plzeňské, olomoucké, moravsko-ostravské, hradecké a posléze bratislavské, Národní divadlo však vede, protože venkovská divadla nemohou se řídit při výběru her hledisky jen uměleckými, ale podle okolností mu si obecnost i etický vychovávat a národně uvědomovat.

Vynikající zásluhy o nové režijní umění má Karel Hugo Hilar nar. 1884, vlastním jménem Karel Bakule, nejprve dramaturg Vinohradského divadla, od roku 1920 dramaturg Národního divadla. Po 80 let Národní divadlo v Praze, tento stánek Thalie, koná službu národu. K němu upíraly se často naděje k zachování národní svěbytnosti. K němu spěchala mládež, aby na "bídytku" přeshlapující se zatajeným dechem pozorovala výkony slavných herců. Přední umělci vyzdobili jeho stěny a Hájsova opona nevymlčí z mysli návštěvníků.

A protože nemůžeme Národní divadlo k 80. jeho narozeninám navštívit, ať tímto krátkým článkem vzpomínáme. L. U.

BUDOUCNOST ARCIBISKUPA BERANA USVĚDČUJE KOMUNISTY Z NEPRAVDY

Pražský rozhlas nedávno oznámil, ve svém zahraničním vysílání, že arcibiskup dr. Beran a ostatní propuštění biskupové nevykonávají své církevní funkce, poněvadž odmítli složit slib věrnosti režimu. Tato zpráva je v rozporu s interview, který arcibiskup Beran poskytl italské tiskové kanceláři, podle kterého arcibiskup Beran prohlásil, že komunistický režim ho nikdy nevyzval, aby slib věrnosti podepsal.

Arcibiskup Beran v interview dále řekl: "Nikdy mně nikak nevyšlýchli, proč jsem zatčen. Prostě mě odvezli a to bylo vše. Možná, že se domnívali, že já jim budu dělat nepříjemnosti."

Pokud jde o budoucnost, arcibiskup Beran řekl: "Nezaujímá mě postavení církve v mé vlasti a nemohu tudíž posoudit, co bude. Nechci věci nijak komplikovat. Rekl jsem zástupcům vlády, aby jednali s Vatikánem o mém budoucím postavení a o otázce ostatních propuštěných biskupů. Musíme být optimističtí. Nevím, co se mnou učiní. Jestliže mi Svátý Otec řekne, abych odešel, odjedu. Jestli mi řekne, abych zůstal, zůstanu. Jen Svátý Otec může rozhodnout o mém postavení."

Podle italské tiskové kanceláře arcibiskup Beran se zdá být zdrav a smí přijímat návštěvy přátel a příbuzných. V přítomné

BOJ PROTI DISKRIMINACI POKRAČUJE

Hanuš Hejny

NEW YORK. — Jak pokračuje boj proti rasové diskriminaci? Pozornost se stále soustřeďuje k městu Birmingham ve státě Alabama, kde pekelný stroj uschovávaný pod schodištěm v baptistickém kostele na 16. ulici zabil výbuchem čtyři černošská děvčata v neděli 15. září. Tato událost, jak už jsme vám hlásili, otřásla Amerikou a v jižních státech zřejmě způsobila, že tamní rasisté ve veřejných funkcích — jako je alabamský guvernér Wallace — pocítí nutnost krotit se. V posledních dnech alespoň nedošlo k žádným zvláštním provokacím ze strany těchto funkcí. To však neznamená, že je v Birminghamu klid. Minulou středu vybuchla na jedné birminghamské ulici v černošské čtvrti bomba — a třináct minut po ní druhá, šrapnelová; první zřejmě měla vyhládkat obyvatele do ulic, druhá je pokosit. Vražedný plán našťastí selhal a nikdo nebyl zraněn. Birminghamská i federální policie pátrají po pachatelích a v pátek řekl úředník federální investigace — úředník FBI novinářům, že byly nalezeny první stopy.

Ve čtvrtek minulého týdne pověřil prezident Kennedy dvě významné osobnosti úkolem pokusit se o přelčení propasti mezi bělochy a černochoy v Birminghamu osobními styky a vyjednáváním s představiteli obou složek. Jsou to newyorský advokát a někdejší člen washingtonské vlády Kenneth Royal, a bývalý sportovní coach na vojenské akademii ve West Pointu Earl Blaik. Oba jsou přijatelní jak bělochům, tak černochoy a podle tiskových zpráv má jejich působení v Bir-

minhamu příznivý vliv na napjatou situaci. Ve třech školách v Birminghamu chodí dnes černošské děti na vyučování společně s bělošskými. Tato tak zvaná integrace byla nařízena i ve třech dalších školách v Alabamě; v jedné z nich — ve škole v Tuskegee — chodí však na vyučování pouze 13 černochoy; místní běloši prostě posílají své děti do jiných škol.

Z birminghamských rasistů, kteří se počátkem školního roku pokoušeli školní integraci násilně zabránit, bylo minulý pondělí 12 zatčeno a obžalováno z porušení několika zákonů; dokáže-li se jim vina, mohou být odsouzeni až na pět roků do vězení a k pokutě až deset tisíc dolarů. Jsou to příslušníci miniaturní politické strany, která si dala do štítu heslo o obhajobě práv států proti federální vládě, a kromě nenávisti k černochoy se vyznačuje i anti-semitismem. Dvanáct jejich členů, kteří byli zatčeni, se 4. září pokusilo vyvolat násilnosti před jednou z místních škol, kterou měli začít navštěvovat černošské děti.

Jeden z vůdců amerických černochoy, Dr. Martin Luther King, oznámil koncem týdne plán černošských organizací uspořádat "pochod na Montgomery" (Montgomery je hlavní město Alabamy) podobný tomu, jaký se před nedávnem konal na Washington. Účelem by znovu bylo podpořit hnutí proti diskriminaci.

Tolik z Alabamy. V ostatních státech nedošlo v uplynulém týdnu k žádnému pozoruhodnému incidentu. Boj proti diskriminaci pokračoval tiše.

ZAJÍMAVOSTI

Podle poslední statistiky si v Mexiku průměrný zaměstnanec za rok odpracuje 2408 hodin; v Portugalsku 2376 hodin; v Holandsku 2296 hodin; v Itálii a ve Švýcarsku 2280 hodin; v Belgii 2164 hodin; ve Švédsku 2108 hodin; v západ. Německu 2088 hodin; ve V. Británii 2052 hodin; v Sovětském Svazu 2006 hodin (pozn. red.: Kde jsou v SSSR zaznamenány hodiny, které si sovětské občany musí odpracovat na "dobrovolných brigádách?"); ve Francii 1986 hodin a ve Spojených Státech 1984 hodin.

V Mnichově byla sv. času zveřejněna zajímavá statistika o lidské zapomenutlivosti. Během jednoho roku ku př. strážníci a noční hlídači zjistili 40.000 nezamčených domovních dveří a 60.000 nezamčených dveří u bytů a kanceláří. Mimo to výše jmenovaní museli zavřít 226.570 oken u prázdných bytů a kanceláří, atd. zhasnout 2500 plynových kamen, zavřít 92.000 kohoutků u vodovodu a vypnout 6.500 elektrických varičů, kamen a žehliček.

Předplatitel časopisu "Time" položil redakci časopisu tuto otázku: "Existuje vůbec nějaký stát, malý či velký, který se nepřihlásil o svůj podíl z naší středosti?" Odpověď: "Celkem osm: Andorra, Bhutan, Kuweit, Liechtenstein, Monako, Muskat — Oman, Švýcarsko a Vatikán."

Z TORONTA

Členové torontské městské policie mluví mimo angličtiny celkem dvacetišesti různými jazyky. Mezi nimi je také arabština a Swahili. Ve zvláštní tiskové zprávě prohlásil šéf policie Mackay, že "skutečnost, že policisté mluví tolika jazyky a že rozumí kulturním náham etnických skupin, je k dobru všem".

Velké Britanie (11.500) a z Itálie (6.800). Círy přinesl torontsky "Telegram" min. týden.

Od 15. listopadu se v Torontě bruslí ve dvaceti veřejných parcích. Jejich seznam má Dept. of Parks and Recreation, 465 Bay St., tel. EM 6-8411.

Ujala ses. Vrázová, která popsala práci Československé národní rady americké, zejména ve styku s vládními úřady, senátory, kongresy. Zdůraznila důležitost veřejného mínění v americkém politickém životě a vyslovila očekávání, že zejména v tom ohledu nová odbočka bude pracovat.

PO PROPUSTĚNÍ ARCIBISKUPA BERANA

Frant. Turek

První nepotvrzené zprávy o propuštění arcibiskupa Berana a dalších čtyř vězňů biskupů se rozšířily v novinářských kruzích v Novém Yorku ve čtvrtek brzy po poledni. Teprve k večeru však přišlo oficiální potvrzení z Vatikánu. Prohlášení vatikánských kruhů je podkladem zpráv i článků, které v pátek přinesl ranní americký tisk. Zatím co populární deníky se omezují na kratší zprávy, které doprovázejí obrázkem arcibiskupa Berana, oba reprezentativní newyorské deníky, NEW YORK TIMES a NEW YORK HERALD TRIBUNE, popřávají svým obsáhlým článkům o arcibiskupu Beranovi první stránky.

Ve zprávě NEW YORK TIMES se uvádí, že propuštění vysokých čs. církevních hodnostářů se hodnotí jako další krok pro zlepšení vztahu mezi Svatou stolicí a státy sovětského bloku. Není však dosud známo — konstatuje se dále ve zprávě NEW YORK TIMES — zda bude prelátům dovoleno vrátit se k pastýřské činnosti nebo umožněna cesta do Říma, aby se tam zúčastnili ekumenického koncilu. V posledním odstavci zprávy se do slova píše: "Propuštění čs. prelátů se vysvětluje v politických kruzích, blízkých Vatikánu jako další opatření pro odstátinštění čs. režimu. Dochází k němu po změně, při níž Josef Lenart nahradil Viléma Širokého jako ministerský předseda. Režim ještě musí uvolnit omezení, uvalená na kněžstvo".

NEW YORK TIMES uvnitř listu přináší kromě citované už zprávy ještě dlouhou životopisnou črtu o arcibiskupovi Beranovi. Pod nadpisem "Nepřítel nacistů i rudých" popisují trpký úděl, který Josef Beran zakusil jak za

nacistů v koncentračním táboře, tak za komunistů ve vězení.

V deníku NEW YORK HERALD TRIBUNE se rozepisuje o arcibiskupovi i Beranov Seymour Freidin, šéfredaktor zahraničních zpráv listu, který pracoval jako dopisovatel svých novin mnoho let v Evropě a za nekolikerého pobytu v Československu měl také příležitost hovořit s arcibiskupem Beranem osobně. Redaktor Freidin připomíná, že 74 letý prelát ztrávil přes dvacet let v totalitních vězeních a lici, za jakých okolností se s ním setkal hned po komunistickém puči. Také deník NEW YORK HERALD TRIBUNE označuje arcibiskupovo propuštění za první závažný náznak, že režim sovětského bloku usiluje o takový styk s papežem Pavlem Šestým, o jaký se pokoušely s papežem Janem Třináctým. Ale v pražské tiskové zprávě je jedna zlověstná nota — konstatuje NEW YORK HERALD TRIBUNE: Zmínje se o arcibiskupovi Beranovi jako o bývalém arcibiskupu. Což patrně znamená, podle měřítek režimu, že se mu zakáže, aby se ujal svého bývalého úřadu.

I v pátek odpoledne pokračoval newyorský tisk v publikaci zpráv a portrétů arcibiskupa Berana. Větší pozornost se už věnovala jeho budoucí činnosti a noviny zejména přinášely zprávu z Vatikánu o tom, že snad arcibiskup Beran přijede na ekumenický koncil.

Newyorský tisk není přirozeně jediný, který o propuštění nejvyšších katolických kněží v Československu píše. Všechny noviny po celých Spojených státech mají o tom články, zprávy a otiskují portréty arcibiskupa Berana, a to v úpravě, která zdůrazňuje politický význam této zprávy.

ČESKÁ FILHARMONIE A RAFAEL KUBELÍK

Ze soukromého pramene se dovídáme, že členové České filharmonie, kteří vystoupili na festivalu v Salzburgu projevovali neobyčejný zájem o všechny zprávy o dirigentovi Račalu Kubelíkovi. Jeden hudebník prohlásil, že sice chápe, že se Kubelík odmlí vrátit do Prahy jako dirigent České filharmonie, ale vyslovil politování nad tím, že Kubelík nepřijal alespoň nabídku filharmonie vídeňské.

Z rozhovorů bylo zřejmé, že členové České filharmonie, kteří

dodnes hledají důstojného nástupce zemřelého Václava Talicha, by si přáli, aby Českou filharmonii řídil Rafael Kubelík.

PROCK INSURANCE AGENCY

124 PANDORA CIRCLE

SCARBORO, ONT.

AXminster 3-7916

AUTO - POZAR - BONDY

Dopravní a všeobecné pojištění

Výhodnější a levnější podmínky

Auto - financování

XIII MEZINÁRODNÍ SJEZD FILOSOFŮ

Václav Láska

Tato významná událost odbyvala se v Mexiku v září za účasti těchto myslitelů skoro z celého světa a Sovětský Svaz vyslal k němu nejčetnější delegaci ze všech. Také Československo bylo zastoupeno svými filosofi Ludvíkem Svobodou, Ivanem Dubským, Arnoštem Kolmanem, Janem Kamárytem a Karlem Kosíkem.

Všem účastníkům byly hned při příjezdu kladeny tiskem otázky ani ne tak o filosofii, jako spíše o mezínárodním politice, poněvadž se zvětřují hlavní oboj mezi demokratiemi a komunismem, a zástupci všech zemí odpovídali na ně ochotně, jen sovětská první část delegace odmítla s poukazem, že její vůdce P. Fedosejev bude moci dáti odpověď po příjezdu druhé skupiny. Skutečně tak učinil ohlašuje zároveň, že Rusové přednesou studii o humanismu v moderním světě, a o rozdělení Německa řekl, že je výsledkem neústupnosti jeho západní části, která odmítá jednání s východní. Na otázku o "nezávěsím" komunismu Titové ujišťoval, že S. Svaz nevnucuje nikomu svůj systém a že každý národ má právo zvolit svůj jak v politice, tak v hospodářství. Z filosofického hlediska jde ale něho svět kupředu, poněvadž překonal tradiční formy soukromého vlastnictví ke kolektivnímu, t. j. ke komunismu, který je imperativní nutností pro

pokrok. Samozřejmě podtrhoval snahu o mír a podporu nezávislosti všech zemí, zejména v Africe. A do dálné budoucnosti prokročil světovou vládu až nebude imperialismu, kterým myslil jistě jen západní.

Nečetli jsme, že by někdo z čl. delegace byl pronesl své mínění o politických otázkách hned při příjezdu, za to jsou zajímavé názory filosofů svobodného světa, z nichž uvedeme aspoň některé, jak je reprodukovali žurnalisté ne snad vždy přesně, zejména jednalo se o interview v cizí řeči a překládání.

Francouz J. Wahl říká o dnešním stavu světové politiky: Nebylo by dobře, kdyby Američané a Rusové se dohodli o uspořádání světa po svém způsobu. Souhlasí s mírovými smlouvami, ale ne s dorozuměním, aby jednotlivci byli amerikanizováni nebo sověťizováni, nemá být podroben úplně, jen v míře, co se týče společného dobra. Umělec nemá být řízen, má být sám sebou, má ideje k hlášení. Je pro světovou vládu s jednou řečí. O komunismu říká, že je nejnebezpečnější, poněvadž proniká do síry inteligence a ukládá realismus, zatím co fantazie je vlastně únikem z něho, a když dogmatismus dojde do věci ducha, zničí je. Kommunismus má v základě dobrý vzhled, dobrou vůli pro lidstvo, byl proti bídě, ale byl a je špatně vykládán a uskutečňován. Kapitalismus je

vládou peněz, ale dovoluje určitý liberalismus; kdyby měl volit mezi Ruskem a Amerikou, klonil by se k této, poněvadž se tam dá mluvit, což je velká výhoda. Ital, katolík, F. Bataglia mluví o míru, který hledají S. Státy. S. Svaz i papež různými cestami, papež jej vidí na základě bratrství, spravedlnosti a dobročinnosti, druzí jako mír světský, ale konečný cíl je stejný, mír má fundamentální, transcendentální kořen, ne jen koexistence mezi lidmi. Svět je krásný, ideologické rozdíly nejsou tak špatné. Rozdíl mezi materialismem a spiritualismem není tak radikální, v tomto je mnoho středních odstínů, může být světský a transcendentální, což lze vykládati jako smysl náboženský i tragický života. Svět je krásný pro rozmanitost, poněvadž jen rozdíly vede k pravdě, a tato není definitivní, je to stále hledání.

Španělský kněz J. Zaraguetta: Nedělá mně starost marxistická ekonomie, nýbrž železná opona. Národy nemají zůstat izolované, potřebují jeden druhého. Ideologické rozpory nejsou nepřeklenutelné, ale ne bez debat a spolupráce národů je nutná jejich jednotu, aby každý přinesl své znalosti, ideje a úsilí, ovšem aniž by vnesl nesoulad, poněvadž všechny rozdíly jsou lidské síly, jejich nutno využít. Utvoření jednoty západní je poměrně snadné, poněvadž její státy mají společný původ řecko-římské civilizace, naopak východní obtížnější, jelikož nemají nic, co by je pojilo, civilizace ruská, indická, čínská jsou jednotky úplně rozdílné.

Druhý Španěl A. Muñoz tvrdí, že komunismus je zjev vzniklý pro nedostatky západní kultury t. j. nedostatek hlavně praktického ducha v pravdě křesťanského. Pro křesťana je nepřitelem jak kapitalismus, tak i komunismus; je pro pokrokovou socialisaci jednotlivce, která by jej však nezabavila osobního projevu. Proti Marxovi je dle něho vira v Boha formou získání svobody, věřící člověk je svoboden, zatím co otrok Boha popírá. L. Tarnoi, naturalizovaný Polák z Venezuely, míní, že filosof nemá souditi politiku, i když má určitý vztah k filosofii. Problém světa je, zajistit lidstvu dobrý život, kapitalismus i komunismus jsou jen hospodářské doktriny a těch se svět bát nemusí, je jen nutno řešit je prakticky.

Italský kněz J. de Finance: Všichni mají strach z války, ale ideologické sblížení Ruska s doktrínami západu není možné; komunisté říkají, že marxistická filosofie je ta jediná, která povede svět k pokroku. Varuji před druhým nebezpečím, t. j. chybné užití techniky k prospěchu sobeckým, kdo tak činí, páše zločin proti lidstvu. Polák T. Kotarbinský odmítá mluvit o politice, poněvadž leží stranou vědy filosofické. Říká, že byl pokládán marxisty za filosofa buržoazního a že byl jeden čas omezen jen na něčí logiky; přiznává, že byl proti němu námitky, nechce však se o tom šířiti, říká, že jedinou metodou zjistiti pravdu je cesta absolutně objektivní, bez tradičních a ideologických předurků.

Švýcar J. Bochenski: Je nutno hájit člověka před mytologiemi, které se rovnají ideologiím t. j. systémům myšlení, které se snaží vyplnit mezery vědění fantastickými přáními. V jejich jménu se pak ničí člověk jako naciismus a komunismus. Jen člověk, který říká, to vím a to nevím, může pomoci lidstvu k užívání rozumu. Dialektický materialismus není filosofie, nýbrž ideologie.

Ital N. Bobbio říká, že pluralismus je filosofická formule, která je schopna smířiti zájmy politické, hospodářské i sociální. Je protikladem monolitické soustavy komunismu, nebo jiné podobné teorie, která vše ostatní zavrhuje. Nevěří, že komunismus je řešení všech problémů lidstva. Existencialismus je filosofie civilizace, která je v krizi, jeho problém je problém jednotlivce v civilizaci mas čili problém osamocení ve společnosti, který nevyřeší.

Ind P. Raju náleží škole sporné, říká, že ruských filosofech říká, že nebudou moci říci, co si myslí, užijí jen to, co jim nařídila vláda, a že přicházejí jen s politickou mší.

J. Somerville, U.S.A., mluví o nebezpečí Číny, která je dnes izolovaná. Má pro Rusko jen vlivná slova, komunismus se tam změní, je víc sociální, dává trochu víc svobody jednotlivci. I kapitalismus se změní, člověk zůstává člověkem, at má jakoukoliv ideologii a nikdo nemůže tvořit bez svobody. Kennedy má více více než Eisenhower, Chruščev je humanitnější než Stalin. Dokončení příště.

ZKŘIVENÉ JUBILEUM

ZAVER CYRILOMETODEJSKÉHO ROKU

Alois Rozehnal

V Československu se konala letos celá řada oslav na počest příchodu slovanských apoštolů sv. Cyrila a Metoda na území říše Velkomoravské před 1.100 lety. Společným znakem všech těchto oslav byla rozpačitost nad tím, jak se vypořádát s kulturní náplní této mise, která byla v první řadě náboženská. Tento úkol byl tím obtížnější, že impakt její historické skutečnosti byl tak mocný, že se dotýkal všeho Slovanstva a že oslavy se konaly nejen na území ostatních Slovanů, nýbrž i na území Němců (v Rakousku a v Německé spolkové republice), jakož i na druhé straně Atlantiku (v severní a jižní Americe).

Základní rozdíl mezi těmito oslavami je v jejich duchu: kde byly ovládnuty komunistickým duchem, tam došlo ke zkřivení pravdy podle potřeb státní doktriny; kde jimi prožíval duch svobody, tam došlo k novému svobodnému hodnocení historické skutečnosti na základě nových vědeckých poznatků. Je tragickým paradoxem, že v zemi nejbohatší na hmotné kulturní památky z tehdejší doby, které byly nedávno odhaleny v četných vykopávkách hradů, kostelů a hrobů, došlo k největší vulgarizaci historické skutečnosti, neboť z ní byly vyloučeny duchovní proudy, které určovaly tehdejší dění. V orientaci těchto oslav je také rozdíl mezi 1.000 a 1.100 výročí: před sto lety šlo o oslavy náboženské, dnes to byly oslavy politické.

Tomuto znásilnění historické tradice novou státní doktrinou se nevyhnu ani posvátný Velehrad na jižní Moravě, který od začátku tohoto století (1907-1947) byl centrem unionistických snah. Stejně jako v r. 1950 se stal nedobrovolným svědkem zrodu "mírového hnutí katolického duchovenstva", které pod novým označením "vlasteneckých kněží" prováděl jen politiku režimu, tak i 9. července 1963 byl svědkem toho, že se zde hodnotil jen základ národní vzdělanosti a v "Provozní" se slibovala věrnost státu, která byla podtržena ještě v objednaném dopise prezidentu republiky. K zastavení skutečného stavu náboženské nesvobody byla však delegaci na 11. ekumenický koncil odevzdána (24. září 1963) pro papeže Pavla VI. pozdravná adresa a křesťalová váza s cyrilometodejskými motivy Mikoláše Aleše.

POLEMICKÝ TÓN PŘÍPRAV.

Když komunistický režim nemohl toto významné jubileum přejít mlčením, musil překonat svou averzi k náboženství a pustil se do neobvyklé soutěže se Západním světem o to, kdo uspořádá více a lepší oslav. Odhodlání k této soutěži bylo doprovázeno nevrlostí, která se zračí z polemického tónu zahájení 1.100 výročí příchodu byzantské mise: "Ačkoliv význam této historické skutečnosti je mezinárodní a všekulturní, přece jen překvapuje, jak horlivě a v jakém rozsahu se připravují oslavy tohoto výročí v západním světě. Například vídeňská universita spolu se solnohradským arcibiskupstvím bude hodnotit význam cyrilometodejské mise na velké mezinárodní konferenci v Solnohradě. V dubnu 1963 bude tutáž otázku zkoumat spolu s otázkami vzniku českého státu další konference v Německé spolkové republice. V americkém Clevelandu a ve Vatikánu bude připravena řada monografií pro knižnici série Cyrilometodejiana, jejíž první svazek již vyšel. V západním Německu se připravuje obsáhlý sborník Miscellanea Cyrillo-Methodiana za redakce prof. Olesche a Starčevského (Kulin n. R. a Bonn). Nutno však očekávat, že této příležitosti mohou znenáma i známé šovinistické a revanšistické živly, které se patrně pokusí působit na světovou veřejnost starými bludy s novým názvoslovím. Československé oslavy téžického stého výročí cyrilometodejského nemají být nějakou levnou polemikou s různými nepřátelskými

těžmi. To však neznamená, že se budeme vyhýbat vážné diskusi o cyrilometodejské problematice." (Rudé právo, Praha, 3. března 1963.)

ČESKOSLOVENSKÉ OSLAVY

Celostátní oslavy příchodu byzantské mise a počátku slovanského písemnictví byly zahájeny 16. srpna 1963 otevřením výstavy "Velká Morava" v Brně, kde byly shromážděny významné ukázky bohatých vykopávek archeologického bádání. Výstava podává viditelný obraz velkého státního celku v 9. století, ale její tendence se zračí z tohoto komentáře o jejím zahájení:

"Objevená slovanská velkosídliště, zvláště ve Starém Městě, dále v Mikulčicích a v Pohansku na Břeclavsku, která byla jakýmsi předchůdcí pozdějších středověkých měst, svědčí výmluvně o bohatosti tehdejšího hospodářského i kulturního života nezávislého velkomoravského státu a rozptýlení ona nevědecká zkreslení, jako by slovanská kultura byla pouhým odrazem nebo dokončením importem západní kultury." (Rudé právo, Praha, 17. srpna 1963.)

Bez ohledu na strach z vlivu západní kultury, archeologický výzkum provedl však zásluhou práci, když z těchto třech slovanských sídlišť objevil 16 církevních staveb (z toho 10 v hradě v Mikulčicích), budovaných z lomového kamene na maltu (často uvnitř zdobených freskami) a obklopených obrovskými pohřebišti (Mikulčice - 11.000 koster).

Zhodnocení těchto archeologických objevů staveb a nálezu zbraní, nářadí a klenotů bylo původně ponecháno mezinárodní konferenci, která měla být uspořádána v Brně (1.-4. října 1963) pod názvem: "Počátky prvního slovanského státu". Na neúspěch tohoto zhodnocení ukazuje nejen omezení programu na organizaci státu, nýbrž i skutečnost, že měli být "pozváni zahraniční vědci z oborů archeologie, historie, právní vědy, jazykovědy a literární vědy" (Rudé právo, Praha, 3. března 1963), ale nikoliv náboženského života tehdejší doby.

Ale tuto úlohu zhodnocení archeologických nálezů zřejmě převzala mezinárodní vědecká konference v Nitře na Slovensku, kde v poslední době došlo k archeologickým objevům dvou církevních staveb, z nichž starší byla pradávně velkomoravský chrám v dobách, kdy zde bylo sídlo Pribinova knížectví. Tato mezinárodní konference se zúčastnilo 90 českých a slovenských a 30 zahraničních badatelů, mezi nimi zejména prof. Hensel (Varšava) a prof. F. Dvorník (Washington). Otázka vlastní cyrilometodejské náboženské tradice zůstala však při skončení této konference (4. října 1963) nedotknuta, neboť nespadała do programu, který byl vymezen takto:

"Byl to okruh otázek týkajících se charakteru velkomoravské společnosti, její struktury a vývoje, dále pak úroveň státnosti Velké Moravy, výklad jednotlivých kulturních, především architektonických typů dosavadních archeologických nálezů. Byl to rovněž výklad pravděpodobného právního řádu velkomoravského státu, otázky zahraničních styků a spoju Velké Moravy, zvláště v souvislosti s příchodem cyrilometodejské mise. Určitěmu vymezení problému a vyjasnění polemických stanovisek — hlavně o právním, správním a společenském charakteru velkomoravského prostředí — sloužila právě tato konference." (Rudé právo, Praha, 7. října 1963.) Dokončení příště.

Říjnové číslo orgánu ministerstva občanství a imigrace "Citizen" přineslo obsáhlý článek o Kanadanech ruského původu. Ve "filmové blídce" je zpráva o dokončení filmu "Strangers for the Day" který byl natočen na přístěhovaleckém vlaku mezi Halifaxem a Torontem. Film zapůjčí Canadian Film Institute, 1762 Carling Ave., Ottawa, Ont.

VÍM TO

Marie Haňková

Vím to, že jako já tu všichni o domově sníte a jako já se ve sněh navracíte a smutnou malou objímáte.

Ten hořík stesk a marná touha, jež čas už nrvahajl nás pevně v jeden zástup bolesti stejnou poji, když o cestickách dětství ti křehká píseň se soumrakem do duše leče zazvoní.

Vím to, že jako já z vás každý o neděli ani, čistě a bíle v ranním svítání, jak zvonek zděil šliffa se krajem a pak se narodila v nový den.

Vím to, že jako já vy všichni dětem vyprávíte o zemi krásné, milované, jak smutkem obejmutá dýchá nemůže

své bílé těče vláci nekonečným časem.

Vím to, že jako já jiskřičku naděje živíte a touhu přeměňte ji v jasný plamen mčntte a zemi svojí ve sláve bílé vidíte jak z čarů krvavých se znovu zvedá k nebi

a zvony slávně vyzvundají.

Vím to, že jako já vy všichni stejně sníte jsme jeden šik a v něm

ten nekonečný stesk a žal nás v jediný zástup poji.

Ukrajinský Kulturní týden bude uspořádán v Torontě od 18. do 23. listopadu. V jeho rámci se budou v Fine Art Gallery v městské knihovně na rohu St. George a College Sts. vystavena četná díla ukrajinských sochařů a malířů.

AMERICKÁ ATOMOVÁ POMOC ZAHRANIČÍ

Spojené státy se někdy podezírají, že svými velkomyslnými pomocnými akcemi uvádějí volky nevolky zahraniční příjemce do hospodářské závislosti. Některé země na příklad poněkud váhaly, než využily velkorysé americké nabídky dodávek jaderného paliva pro atomové elektrárny a jiné nukleární reaktory, kterou učinil prezident Eisenhower před šesti lety. Ohlásil tehdy ve Spojených národěch americkou akci pro mezinárodní využívání jaderné energie, nazvanou "Atomy pro mír", v jejímž rámci dala americká vláda ihned k dispozici 100.000 kg čistého radioaktivního uranu 235 jako štepitelného paliva pro potřebu zahraničních jaderných elektráren.

Radioaktivní isotop uranu 235, jímž se obohacuje neaktivní uran 238 pro pohon energetických reaktorů většiny amerických typů, se těží z přírodního uranu v obrovských amerických rafinériích, jejichž stavba a provoz jsou příliš nákladné, než aby si je mohla dovolit velká většina zemí na světě. Aby se vyhnuly této možné závislosti na amerických dodávkách obohaceného uranu, dávaly proto některé země přednost stavbě jaderných elektráren s reaktory, které používají jako štepitelného paliva neobohaceného přírodního uranu, jehož rafinace z uranových rud není zdaleka tak nákladná. Dávaly jím přednost přesto, že jsou méně hospodárné, než americké typy elektrárenských reaktorů, které páli přírodní uran obohacený o radioisotop 235.

Spojené státy tyto rozpaky a obavy ze závislosti rozptýlují tím, že uzavírají s jednotlivými zeměmi nebo skupinami zemí dvoustranné smlouvy, v nichž se zavazují k dodávkám obohaceného uranu po celou dobu, které je zapotřebí k amortizování jaderných elektráren. To je po 25 let. Poslední takovou dohodou, která byla v těchto dnech předložena americkému kongresu ke schválení, je smlouva se západoevropskými zeměmi, sdruženými v Euratomu. V jejím rámci se americká vláda zavázala, že bude po dvacet pět let dodávat obohacený uran pro pohon dalších tří až čtyř velkých jaderných elektráren, které budou postaveny v Západní Evropě. Pro provoz čtyř jaderných elektráren, jejichž

CO JE TO ALEPH?

ČRYVEK Z POVÍDKY ARGENTINSKÉHO SPISOVATELE

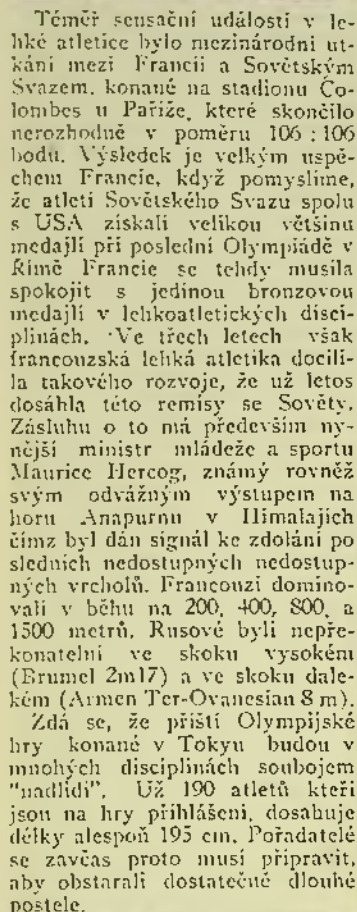
JORGE LUIS BORGES "EL ALEPH"

Carlos Argentino Daneri se mi snažil vysvětlit, co je to Aleph "Najdete jej tady ve sklepe, přímo pod naší jídelnou." Vrušení v jeho hlase jako by nadnášelo jeho věty, dávalo jim jakousi zvláštní lehkost. "A je můj, zcela můj. Našel jsem jej ještě jako děcko, ještě než jsem začal chodit do školy. Schody do sklepa jsou příkré a můj strýc mi tam tehdy zakázal chodit. Ale kdosi mi řekl, že ve sklepe je celý zvláštní svět. Jak jsem se později dozvěděl, myslel tím starou truhlici, ale já jsem rozuměl že říká celý svět. Jednou jsem se přes zákaz odvažil podívat se tam. Uklouzl jsem a spadl se schodů do sklepa. Když jsem otevřel oči, zjevil se mi Aleph." "Aleph?" zeptal jsem se nechápavě. "Ano, onen bod v prostoru, v němž se prolíná celý svět. Beze zmatku, jasné a ze všech úhlů." Snažil jsem se objasnit Carlosovi Argentinovi nemožnost takového zjevu. "Sklep je přece příliš tmavý. Co jste mohl vidět?" "Vy mi nevěříte", poznamenal Carlos Argentinos suše, "pravda nemůže proniknout zatvrzelým mozkiem. Je-li v Alephu obsaženo kterékoliv místo na světě, tedy v něm musí být také všechna světelná tělesa, všechny lampy a všechny prameny světelné záře na zemi." "Ukažte mi to, chci to vidět na vlastní oči." Carlos Argentino mne zavedl ke schodům. Sklep byl úzký a podobal se hlubokému dnu studně. Marně jsem se rozhlížel po truhlici, o níž se zmínil. Jen pár prázdných beden a pytlů leželo

v jednom rohu. Carlos Argentino rozprostřel jeden z pytlů na zemi v určitém bodě sklepa. "Je to jen skrávná podložka, ale kdyby byla byt i jenom o centimetr vyšší, nic byste neviděl. Položte tu svou obrovskou kostru přesně na toto místo a očima odpočítejte přesně devatenáctý schod. Tam se upřene divejte." Učinil jsem, jak mi přikázal, ačkoliv jsem si připadal směšně. Carlos Argentinos konečně odešel. Zavřel za sebou dveře do sklepa na zámek. Obklopila mne naprostá tma, kterou neporušil ani nepatrný prámének světla pronikající sem škvírou ve dveřích. A tu jsem si uvědomil hrůzu své situace: což jestli jsem se tu nechal pohřbit šilencem. Ano, Carlos Argentinos je možná šilený a snaží se mne zabít. Pojal mne strach a neklid a zavřel jsem proto ze zoufalství oči. Když jsem je po chvíli opět otevřel, zjevil se mi Aleph.

Lidská řeč se skládá z řady symbolů, které ztotožňujeme se známými představami. Jak tedy mám popsat slovy tento nekonečný zjev, který má ustrašená mysl sotva dovedla zcela obsáhnout? Mystikové v podobné situaci přeplyvají symbolikou. Ve snaze vysvětlit podstatu božství, kterými Peršan hovoří o ptáku představujícím veškeré ptactvo. Alanus Insulský hovoří o sféře, jejíž střed je všude a jejíž obvod není nikde. Prorok Ezekiel hovoří o andělovi se čtyřmi tváření směrem na sever, na jih, východ a na západ současně. Kéž mne boží obdarí šťastným darem podobné představy...

V tom jediném, gigantickém okamžiku jsem spatřil miliony honosných a hrozných činů. Zádny z nich mne však nepřekvapí víc, než skutečnost, že se současně odehrávaly v jediném bodě, časově a v prostoru, aniž se vzájemně prolínaly nebo prozařovaly. Co mé oči viděly, dalo se současně ve stejném okamžiku. Pokusím se něco z toho viděného popsat postupně, poněvadž v řeči lze věci popsat jenom postupně. Něco z toho se však pokusím zachytit. Na spodní části schodů, poněkud doprava, viděl jsem malinkou, duhovou sféru, téměř nesnesitelně světlou. Aleph byl asi dva nebo tři centimetry v průměru, přesto však obsahoval celý náš prostor, vesmír, aniž by mu ubral na velikosti. Každý jednotlivý předmět. Plocha zrcadla, například, představovala nesčíslné množství různých věcí, jelikož jsem jej viděl ze všech bodů ve vesmíru současně. Viděl jsem oživené moře, viděl jsem soumrak a svítání, viděl jsem zalidněnou Ameriku. Viděl jsem všechna zrcadla na světě a v záduch z nich se neodrážel můj obraz. Viděl jsem lidi ve skupinách, sni, tabák, žil z nevydolané rudy, vodní páru. Viděl jsem equadorské pouště a každé zrno pisku v nich. Viděl jsem hromádku rozdrobeného prachu na místě, kde dříve rostl strom. Viděl jsem koně s vlající hřívou na pobřeží Kaspického moře v ranním šeru. Viděl jsem jemnou kostru delikátní ruky. Viděl jsem válečníky, kteří přelží krvavou bitvu, jak s pohuutím křísvali radostné pozdravy svým drahým doma. Ve výkladní skřini v Mirzapuru jsem viděl balíček španělských hracích karet. Viděl jsem šikmý stůl kapradí na dně sklenku, viděl jsem tygry, písky, zubry, rozvodněné řeky a vojska, viděl jsem všechny mravence na světě. Viděl jsem svůj vlastní oběh temné krve, viděl jsem rozbité lásky a proměny smrti. Byl to Aleph ze všech stran v prostoru. Aleph, v němž byl soustředěn svět a ve světě byl soustředěn Aleph a v Alephovi byl soustředěn svět. Viděl jsem své vlastní rysy, pocítil jsem závat a slzy mi vyhrkly do očí, neboť jsem spatřil ono tajemné, tušené něco, jehož jméno člověk občas vyslovuje, ale co doposud nikdo ještě živým okem nezahledl: Celé nepochopitelné dění vesmíru. Cítil jsem nekonečnou úctu a nekonečnou lítost.

a je vám teprve šedesát nebo něco více let! Jste možná pouze slabí, unavení pro nedostatek železa a vitamínů ve vaší krvi. Nebo jen s pámbahou ohýbáte kolena nebo jiné klouby. To není stáří, ale pro bolesti kterým ohýbáte. A pomoc je tak blízko, když to neděláte jako krajanka Mary Šiško z Miramar Hollywood-Florida, která píše: Minulý rok jsem sotva mohla přejít pokoj neboť každým krokem jsem měla hroznou bolest v kolenu. Ale tento rok už netrpím a je to záračné, neboť na arthritida trpěla jsem více než 40 letů a žádný lékař mi tolik dobrého neučinil! Jako ten BOLVEN se ZDRAVITAMINEM. A bolu Zdravitamín jen jednou denně a Bolten dvakrát a večer namazu také kolena a ramena volavým Moravským Mazáním a ráno novím. Je jsem měla kdy arthritida. A mohu celé noci spát bez výrušů. Je to neuvěřitelné, ale když vyrušíte to sám na sobě zkušenost se přesvědčí. Proto nečládejte a napište si ještě teď o 100 tablet dvojzložkové účinnosti čtyřlét BOLVEN za \$ 2.90 a Zdravitamín kapsle na deset týdnů užívání za \$ 6.95. Nebo celou kombinaci všech 3 léků i s mazáním za \$ 9.35 rychlou poštou vyplacené. Přiložte cash, nebo money order, také do Kanady a ČSR je posílám.

EUROPEAN DRUGS
Břetislav Jelínek, čs. lékárník
3255-10th W. — Seattle 99, Wash-
ington, U. S. A.

Přišla doba, že je nutno dělat všechno tak, aby z toho jeden vykormidloval. Všechno se musí dělat tak, aby "jedno nenarazil." Typická anekdota o těch úhybkách přišla z Rumunska. Pan kdosi vstoupil do obchodu a řekl: "Chci čaj!" Prodáváč se zeptal: "Čínský nebo ruský?" — Pan kdosi přestal dýchat a chvíli se horečně rozmyšlel: "Ale, dejte mi raději kafe!"

Když se vás někdo ptá: "Jste pro mír nebo první válku?" Úhybková odpověď je tato: "Já nevím, já jsem ještě nečetl Rudé právo." V dnešní době je dobře nevyplňovat dotazníky. Nevykormidluje se z toho, když budou po vás přímé zeměnné důkazy. Nikdo neví, co si strana vymyslí za linii za rok. Vždy na začátku dotazníku za dnešních časů může být: jsem prvotřídní komunista mám vyvinutou fantasií a proto v minulosti jsem přelétl přes deset let, že přesně za devět set dvacet sedm let a tři měsíce se budu mít dobře. Jsem původu dělnického a nemám žádné příbuzné v zahraničí. Brigády jsem si odpracoval všechny. Odmítám pomluvy o tom, že jsou u nás fronty. Strana ode mě žádá fantasií a tu opovrhávám. Když jím chleba, představuji si, že je to vepřová. "Muže, který vyplnil tento dotazník, pře-

K řadě knih dr. F. Poláka o čes. legcích a o životě v sovětských táborech přibyla nová publikace nazvaná: Komunistus smrtelnou hrozbou všem národům. V kapitole první autor zkoumá komunistickou ideologii vzhledem k národnostním otázkám. Dochází k závěru, že přirozená práva národů na samostatnost a svobodu nejsou komunismem respektována. Podporována jsou jen ta osvobodovací huťi, jež se slabují nepříteli Sovětského Svazu. Jeho podpora jde dále jen těm, kdož vzbuzují naději, že po svém osvobození přijmou "dobrovolně" nové jho Moskvy. Druhá část sleduje současně postavení sovětských národů v koloniálním jáhnu. Poukazuje tu zejména na nedostatek informací na Západě o stavu neruských národů v SSSR. Autorova znalost poměrů těchto národnostních skupin je založena na přímém styku s jejich přísluš-

sníky. Třetí část je přehledem historického vývoje sovětského imperialismu. Je to nejobsáhlejší kapitola a zároveň ta část knihy, kde autor nejspíše může podlehnout pokušení subjektivního výkladu událostí. Oddíl poukazující k literatuře, již bylo k tomuto přehledu použito, vykazuje hojnost zvláště ruských a německých pramenů. Polákova kniha je velmi aktuální, protože poukazuje na falešnost umyslů Sovětů při jejich dnešním pronikání do méně vyvinutých zemí. Bylo by si jen přát, aby vyšla v anglickém překladu. Nejdříve by však měla být čtena příslušníky našeho národa v zahraničí. Doporučujeme ji proto svým čtenářům. Knihu, jejíž knižní cena je \$ 2.25 možno objednat přímo u autora na adrese: Dr. František Polák, 41-82 Gleane Street, Elmhurst 73, L. I., N. Y.

**Švédská sněmovna schválila dne 3. května návrh vlády aby gáži-
sté a pracovníci dostávající mzdu
měli zákonem zajištěné právo na
nejméně čtyři týdny placené do-
volené ročně. Návrh byl schválen
téměř jednohlasně, jen několik
málo konservativních poslanců -
členů konservativní strany - vys-
lovilo pochybnosti.**

Nový zákon vstoupil v platnost dne 1. července t.r. a znamená, že právo na dovolenou za celé oprávnující období jednoho roku je prodlouženo ze tří neděl na čtvři.

Osm odpracovaných dní do měsíce opravňuje k jednomu volnému dni; patnáct odpracovaných dní v jednom kalendářním měsíci opravňuje ke dvěma volným dňům.

V době prázdnin bude vyplácen plný plat. Vzhledem k tomu,

jel traktor. Strana mu nařídila
ihned vřtát, a pracovat na poli.
Neřlo to. Tim okamřžikem pisa-
teli dotazniku fantasie zmizela.

Berme si vzor z nejlepšího kormidelníka na světě, Novotondy. Titul je velmi přilehavý, protože Novotonda v tom proudu kormidluje zatím s úspěchem. Jak známo kormidelníci naopak na slovo musí poslouchat kapitána i když takový kapitán je vzdálen pár tisíc kilometrů na východ. Však se Novotný kormidlovat učil. Nedávno navštívil paroplavební společnost a žádal o kurs kormidelníka. Byl vybrán osvědčený kormidelník jako instruktor. Zjistěte, není třeba připomínat, že jeho odborná i politická kvalifikace byla náležitě přešetřena. Pro první evičnou plavbu byla vybrána doba ranní. Vláda s ním vstoupila na vltavský parník. Lodní sířena teskně zaboukala, lopatkové kola se dala do pohybu a plavba započala. Novotný si počínal obrátě a pod dozorem dvou po zuby ozbrojených příslušníků závodní milice, se cítil dobře. Neubudeme-li se šířit o poněkud napjatých chvílích, kdy bylo nutno podjíždět mosty, plavba probíhala.

že nová úprava nabývá platnosti uprostřed roku, právo na dovolenou v r. 1964 bude maximálně oprávněvat ku třem a půl týdnům. Teprve v r. 1965 nastane plné využití nového opatření.

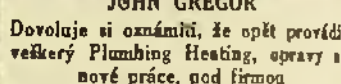
Prázdňinové platy zaměstnancům, kteří jsou placeni na hodinu nebo od kusu, nebo dostávají provisi budou obnášet 9% částky roku. Nemoc, v součtu až do 90 dnů neubere na nároku k prázdninám, necht je příčina nemoci jakákoli. Nemoc trvající déle bude uznána za omezující příčinu při nároku na dovolenou, avšak ne v případě že nastala následkem poranění při práci. Zaměstnavatel nemá právo rozdělit dovolenou na úseky bez souhlasu zaměstnancova.

Očekává se, že tato úprava se bude rovnat přibližně zvýšení mezd o 3% na účet zaměstnavatele. Kromě toho patrně nastane snížení výroby o dvě procenta.

hala hladce. Až instruktor se naklonil k hlavě státu: "Soudruhu presidente, támhle před náma je zakotvenej bagr. Vidiš, tak budeš muset zahrnout kapánek do prava." — Ale vypadalo to, jakoby kormidelník neslyšel, "Soudruhu presidente", opakoval instruktor nalehavěji: "Řízní to drobet do prava. Vidiš ten bagr?" — Nic se nestalo a parás se hnál plnou parou vpřed. Zmatený inspektor zaúpěl: "Vem to do prava, zahrni do prava, nebo narazíme!" A narazili. Parník se začal potápět. Čínský kuchař skočil do vody a rovnou se utopil. Příslušníci závodní milice zastřelili jeden druhého. Zkrátka vypukla nepospatelná panika. Novotný hodil přes palubu hnedle celou vládu. Ministři se zachraňují a jestli se zachránili všichni, to ještě přesně nevíme. Novotný prohlásil, že už nechce, aby se mu říkalo "kormidelník" a že se bude učit litat. "President pilot" prý bude znít daleko lépe. Lid to vždy vysloví s úctou a možná že někdo dodá: "von naletí na všechno!"

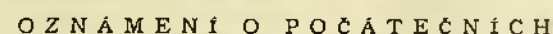
Bohoslužby v rodném jazyce se konají každou neděli o 11. hod. ráno v čs. baptistickém kostele na 1624 Queen Street West.

Zpívá pěvecký sbor.
Každý srdečně zván.
Rev. J. Novák. Tel. 762-5960

**QUALITY PLUMBING & HEATING
COMPANY**
Voleite LE 3-8396

YAROSLAV HUEBER
ADVOKÁT a NOTÁŘ
347, BAY STREET
Suite 210
Tels.: Empire 8-5536 - 927-1196
Toronto 1

O PŘÍPÍSECH TÝKAJÍCÍCH SE

NEMOCENSKÉHO POJIŠTĚNÍ

Počáteční veřejná slyšení se budou konat podle následujícího rozvrhu:

ve Windsoru — Zasedací místnost městské radnice,
v 10.00 hod dop., 3. a 4. prosince;

v Torontě — v Galbraith budově, University of Toronto,
35 St. George St., místnost č. 202-202 A
v 10.00 hod. dop., 11. a 12. prosince,
v 10.00 hod. dop., 7. a 8. ledna,
v 10.00 hod. dop., 14. a 15. ledna.
v 10.00 hod. dop., 21. a 22. ledna,
v 10.00 hod. dop., 28. a 29. ledna.

Jde o počáteční, nikoliv konečná, slyšení. Přípisy se mohou předkládat zodpovědnými úředníky organizací, které mají o věc zájem, nebo jednotlivci kteří si přejí připsat podat, nebo jejich právními zástupci. Účastníci mohou být reprezentováni odbornými svědky.

Účastníci budou požádáni, aby předložili souhrn a závěry připisů, jakož i vlastní doporučení. Budou mít příležitost doložit připis ústním prohlášením a přednést všechny argumenty. Osoby, které se objeví před Komisí, mohou být dotazovány na podrobnosti členy Komise.

Osoby, které předloží příspěvy, budou mít příležitost podat při slyšeních všechny doplňující informace a další materiál v písemné formě. Tato podání budou označena za doklady (exhibity) budou převzata Komisí, založena a očíslována podle pořadí, v kterém byla předložena.

PŘÍPOMINKA — Přípisy (25 kopií) plánovaného programu Nemocenského Pojištění musí být podány do rukou jednatele před 15. listopadem.

předseda
Dr. J. Gerald Hagey

Room 418, 67 College St.
T. C. Clarke jednatel
Toronto 1.
Telephone 365-4024